

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

**DG Openbaar Bestuur &
Democr Rechtsstaat**
DGOBDR-D&B-Democratie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Onze referentie
2025-0000488938

Datum 19 december 2025
Betreft Beantwoording vragenverslag EU-rapporteurs KR - Europese
verkiezingen

Hierbij bied ik u, mede namens de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties, de antwoorden op vragen inzake het verslag van de EU-rapporteurs
KR – Europese verkiezingen, kenmerk 2025Z13350/2025D3192, aan.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

F. Rijkaart

Beantwoording

Vraag 1: Automatisch toezenden stembiljetten

Acht de minister het wenselijk dat kiesgerechtigden op de CAS hun stembiljet automatisch per post of digitaal ontvangen, zoals andere Nederlanders in het buitenland? Welke belemmeringen moeten daarvoor worden weggenomen? Is de minister bereid te onderzoeken of de distributie van stembiljetten via de lokale postdiensten op de CAS haalbaar is, zodat de drempel voor fysiek ophalen vervalt?

Vraag 2: Uitbreiding stemlocaties

Welke organisatorische en juridische vereisten (personeel, beveiliging, logistiek) ziet de minister voor het uitbreiden van het aantal stemlocaties op Curaçao, Aruba en Sint-Maarten? Op welke termijn kan dit gerealiseerd worden?

Vraag 3a en 3c: Verbetering registratieproces en briefstemmen

- a. Welke concrete stappen onderneemt de minister om, in overleg met de CAS-landen, registratie in het permanente kiesregister te vereenvoudigen? Zijn er mogelijkheden om het beter digitaal toegankelijk te maken?
- c. Waarom wordt de mogelijkheid tot fysieke inschrijving via de Nederlandse Vertegenwoordiging niet actief gecommuniceerd? Hoe kan dit kanaal beter worden benut?

Antwoord vraag 1, 2 en 3a en 3c

In de brief van 6 december 2024 inzake de evaluatie van de verkiezing van de leden van het Europees Parlement van 6 juni 2024 (verder: EP24) heeft mijn ambtsvoorganger aangekondigd voornemens te zijn om de uitbreiding van het aantal briefstembureaus op Curaçao, Aruba en Sint-Maarten (verder: CAS) mogelijk te maken.¹ Dit vergt een wijziging van de Kieswet. Een voorstel om dit wettelijk mogelijk te maken maakt deel uit van een wetsvoorstel tot wijziging van de Kieswet dat dit najaar in consultatie is gegaan.² Dit voorstel zal naar verwachting voor de Europese verkiezingen van 2029 in werking treden en derhalve bij kunnen dragen aan het verlagen van de drempel voor deze verkiezing voor de kiezers op de CAS.

In deze brief bent u tevens geïnformeerd over mijn voornemen om nader in gesprek te gaan met de vertegenwoordigers van de CAS over het bevorderen van de toegankelijkheid van de Europese verkiezingen aldaar. Op ambtelijk niveau heeft

¹ Kamerstukken II, vergaderjaar 2024-2025, 35 165, nr. 86, pagina 7.

² <https://www.internetconsultatie.nl/wsvp/b1>

Datum
19 december 2025

Onze referentie
2025-0000488938

hierover reeds een eerste verkennend gesprek plaatsgevonden. Nu de Tweede Kamerverkiezing van 29 oktober jl. achter de rug is zullen deze gesprekken op korte termijn worden voortgezet. De bij deze verkiezing opgedane ervaringen zullen hier dan bij worden betrokken. Vervolgens zal ik een onderzoek uit laten voeren naar de vraag hoe de toegankelijkheid van de verkiezingen voor de Tweede Kamer en het Europees Parlement voor de kiezers op de CAS-landen verder kan worden vergroot. De mogelijkheden voor het verder verbeteren van de registratie, communicatie en distributie van de stembescheiden zullen hierin worden meegenomen. Ik verwacht u medio 2026 te kunnen informeren over de uitkomsten van dit onderzoek en de eventueel daaruit voortvloeiende maatregelen om de toegankelijkheid voor kiezers op de CAS-landen verder te vergroten.

Vraag 3b

Op welke wijze is de privacy met het huidige proces, waarbij een kopie van het paspoort moet worden opgestuurd voor registratie en worden overlegd bij briefstemmen geborgd? Welke alternatieven (zoals digitale identificatie) worden overwogen?

Antwoord

Kiesgerechtigden wordt aangeraden om de richtlijnen voor het veilig maken van kopieën van identiteitsbewijzen te volgen.³ Daarnaast heeft de gemeente Den Haag in een "privacyverklaring kiesgerechtigden" vastgelegd hoe zij de persoonsgegevens van kiesgerechtigden verwerkt.⁴ Deze procedure bevat voldoende waarborgen voor de bescherming van de privacy en ik zie daarom op dit moment niet de noodzaak om digitale identificatie in dit proces te introduceren.

Vraag 3d

Waarom sluit de Nederlandse deadline voor registratie (25 april 2024) niet aan bij internationale voorbeelden zoals Frankrijk (1 mei 2024). Is de minister bereid deze termijn te harmoniseren?

Antwoord

De organisatie van de verkiezing van de leden van het Europees Parlement is een nationale aangelegenheid. De Nederlandse regelgeving inzake de kiezers buiten (Europees) Nederland is een afweging van enerzijds het belang om zoveel mogelijke ruimte aan kiesgerechtigden te bieden om zich te registreren en anderzijds het belang van een zorgvuldige uitvoering van dit proces. Dit betekent onder meer dat er voldoende tijd moet zijn voor de voorbereiding hiervan. Hoe dichterbij de deadline voor de registratie bij de verkiezingsdag ligt, hoe moeilijker dit wordt. Derhalve acht ik het niet opportuun om de dag voor uiterlijke registratie naar achteren te verplaatsen.

Vraag 3e: Welke aanpassing is nodig om studenten uit de CAS die in Nederland studeren automatisch in te schrijven in het permanente kiesregister, vergelijkbaar met de Franse praktijk?

Antwoord

³ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/identiteitsfraude/vraag-en-antwoord/fraude-voorkomen-met-kopie-id-bewijs>

⁴ <https://www.denhaag.nl/nl/verkiezingen/privacyverklaring-kiesgerechtigden/>

In de Kieswet wordt geen onderscheid gemaakt tussen uit CAS afkomstige kiesgerechtigden die in Europees Nederland verblijven op grond van de reden van het verblijf, zoals bijvoorbeeld een studie. Dit zou daarom een aanpassing van de Kieswet vergen. Ik acht het echter niet wenselijk om onderscheid tussen kiesgerechtigden te gaan maken op grond van deze reden en ben daarom niet voornemens om de Kieswet op dit punt te wijzigen.

Datum
19 december 2025

Onze referentie
2025-0000488938